

Stenhuggare - bonde - hembygdsskildrare.

Ett första bidrag av en märkelig man i Gunnarskog.

I Gravås i Gunnarskog bor en man som huvudsakligen sysslar med att bygga gravvårdar och annan stenförädling. I ett 20-tal år har mannen hållit på med detta yrke vid sidan av skötseln av sin lantgård. Många vackra vårdstenar, många monumentstenar och andra alster har under årens lopp utgått från denne man.

Men stenhuggaren-bonden har brinnande intresse och rik begåvning även för andra ting, helt skilda från stenens förädling. Hans allra käraste hobby är hembygdsforskning och inom detta gebit har han mer än någon annan gunnarskogsbo offrat tid och arbete. Alla de anteckningar han under årens lopp samlat skulle helt säkert fylla några volymer, och — om de komme i tryck — bli ett det värdefullaste dokument.

Hittills har tiden inte räckt till mera än att samla material. Den dag stenmejslarna och hamrarna läggas undan för alltid tar hembygdsforskaren **Anders Olsson** i Gravås fatt penna och papper för att redigera allt det han under årens lopp lat om sin kära hembygds småindustri, dess bruk och gårdar, seder o. folkliv och icke minst ifråga om släktforskningarna.

Det dokumentet blir Anders Olssons hembygdstestamente till nya generationer gunnarskogsbor. Det är alldeles säkert, att dessa komma att sätta ett oerhört värde på, om bygdens och folkets historia upptecknades så att den bleve bevarad.

När Karlstads-Tidningen beslutade utgiva detta speciella Gunnarskogsnummer och vi för detta ändamål besökte bygden, var det en given sak att

Anders Olsson i Gravås skulle uppvaktas. Ty vad bleve väl en gunnarskogskrönika utan denne erfarna mans medverkan. Mitt i den brådaske skördetiden kom vi upp till Gravås. Stenmejslarna och hamrarna hade länge fått vila för skördearbetet. De taktfasta hammarslagen mot väldiga stenblock hade Anders Olsson bytt ut mot liens mera dova sång i det saftiga gräset i backslutningen nedanför sitt vackra hem. Det var bråda bärgningsdagar även för stenhuggaren.

Vi framförde vårt ärende. Några bindande löften gavs ej och det var med formlig besvikelse vi lämnade hemmet. Om några dagar kom svaret. Intresset för hembygden och forskningen gav — hur brått det än var — Anders Olsson tid att nedskrivna följande artikel, som ger en klar uppfattning om vissa avsnitt i socknens historia och tillika ett prov på vad denne intelligente man på lediga stunder hunnit samla.

Det är vår önskan, att framdeles få införa hembygdsskildringar såväl från denna socken som från andra och vi tro, att dessa artiklar, skrivna av bygdens egna män, komma att omfattas med det allra största intresse.

Denna vår första hembygdsskildring, skriven av Anders Olsson, Gravås, Gunnarskog, bör läsas från första till sista raden. Den är välskriven och har något att säga oss om den bygd vi leva i.

Till följd av dess stora utrymme har vi måst uppdelat artikeln i tre omgångar, varav den första följer nu. Eftertryck av artiklarna förbjudes.